

OBSAH

Několik slov úvodem	5
1. Charakteristika konceptu teorie společenské smlouvy –	
Stát a moc jako deus ex machina společnosti (Petr Krčál)	11
1.1 Úvodem – zrození Leviathana	11
1.2 Stát a jeho moc – teritorium Leviathana a jeho chapadla	14
1.3 Metafora společenské smlouvy – stav společnosti před zrozením Leviathana a po jeho vládě	24
1.4 Kritická reflexe společenské smlouvy – kontrakt s Leviathanem?	27
2. Teorie společenské smlouvy Thomase Hobbesa:	
koncentrace moci na úkor svobody jako prostředek	
ochrany proti násilí (Jan Ptáčník)	30
2.1 Úvodem	30
2.2 Tvorba a autorova stručná biografie	31
2.3 Přirozený stav a přirozená práva	34
2.4 Uzavření společenské smlouvy jako upřednostnění bezpečí na úkor svobody: motivace, provedení a výsledky	38
2.4.1 Politická moc po uzavření společenské smlouvy	43
2.4.2 Leviathan a legitimita	48
2.5 Reflexe a kritika Hobbesovy teorie společenské smlouvy	53
2.6 Závěrem	56
3. John Locke jako „otec zakladatel“	
liberálně-demokratického státu? Koncept	
společenské smlouvy a jeho paradoxy (Jiří Mertl)	58
3.1 Úvodem	58
3.2 Locke jako liberál nebo otrokář? Stručná biografie a shrnutí díla	59
3.3 Přirozený stav jako (skoro) dokonalé a absolutně svobodné období	62
3.4 Ustavení liberálně-demokratického státu... Nebo ne?	69
3.4.1 Politické instituce jako záruka	73
3.4.2 Politická (občanská) společnost – není občan jako občan	76
3.5 Otroctví jako výsledek spravedlivé války?	85

3.6 Závěrečné hodnocení – Locke jako liberál, demokrat, kapitalista a otrokář.....	88
4. Jean-Jacques Rousseau	
a obecná vůle (<i>Ondřej Stulík a Vladimír Naxera</i>)	90
4.1 Úvodem.....	90
4.2 Věčný poutník a nesystematický tvůrce – stručná biografie a shrnutí díla	91
4.3 Přirozený stav jako stav svobody a rovnosti	98
4.3.1 Jedinec v přirozeném stavu	100
4.3.2 Původ nerovnosti – spolupráce lidí	102
4.3.3 Příčina nerovnosti mezi lidmi – degenerace divocha – vznik role barbara	104
4.3.4 Sociální/politická nerovnost mezi lidmi	106
4.4 Společenská smlouva a co následovalo	108
4.4.1 Vznik státu – permanentní smlouva všech se všemi.....	108
4.4.2 O obecné vůli a nedělitelnosti a nepřenositelnosti moci	110
4.4.3 O zákonech a politických zřízeních	112
4.4.4 Návrhy pro Polsko a Korsiku aneb Pokus o aplikaci myšlenek Společenské smlouvy	115
4.5 Historický a filozofický vliv	118
4.6 Závěrem	119
5. Komparace namísto závěru (<i>Ondřej Stulík a Vladimír Naxera</i>).....	121
5.1 Úvodem.....	121
5.2 Povaha přirozeného stavu	122
5.3 Společnost, stát a možnosti vypovězení společenské smlouvy	127
Summary	133
Seznam použitých zdrojů	134
O autorech	144
Rejstřík	146